

ს-----

**რუსთავის საქალაქო სასამართლო
გ ა ნ ა ჩ ე ნ ი
საქართველოს სახელით**

23 ივლისი, 2018 წელი

ქ. რუსთავი

**რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა
კოლეგიის
მოსამართლე მამია ფხაკაძე**

სხდომის მდივანი ბადრი ოთარაშვილი

ბრალდების მხარე:

პროკურორი - ა-----;

დაცვის მხარე:

არასრულწლოვანი ბრალდებული: ნ-----ე, დ-----

კვალიფიკაცია: საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 19,177-ე მუხლის
მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“ და „გ“ ქვეპუნქტები;

კანონიერი წარმომადგენელი: ე-----ე;

ადვოკატი: რ-----ა;

სხდომის სახე: დახურული,

**ა ღ წ ე რ ი ლ ო ბ ი თ - ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო
ნ ა წ ი ლ ი:**

1. სასამართლომ დაადგინა:

2017 წლის 06 სექტემბერს, დაახლოებით 04:00 საათზე, ღობეზე გადაძრომის გზით
ნ-----მა, ბ-----ემ და ნ-----ემ შეაღწიეს ქ.-----

— მდებარე კ-----ის საცხოვრებელი სახლის ეზოში. აღნიშნულის შემდგომ ხსენებული სახლის სარდაფის ფანჯრის დაზიანების გზით შეაღწიეს საცხოვრებელ სახლში, სადაც ნ-----მა, ბ-----ემ და ნ-----ემ წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფურად მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით სცადეს ფარულად დაუფლებოდნენ კ-----ის კუთვნილ ელექტრო სათიბელას, გენერატორს, „კერხერის“ ფირმის სარეცხ აპარატს, ვენახის შესაწამლ აპარატს, ნავთის გამათბობელს, ლითონის ფირფიტას და ერთ ცალ ლითონის ქვაბს, თუმცა ისინი ადგილზე - ქ-----ის მდებარე ტერიტორიაზე იქნენ შეჩერებულნი შსს რუსთავის საქალაქო სამმართველოს პოლიციის მე-2 განყოფილების გამომძიებლების მიერ. აღნიშნული ქმედებით ნ-----ი, ბ-----ი და ნ-----ე კ-----ს მიაყენებდნენ 1150 ლარის ოდენობის მნიშვნელოვან ქონებრივ ზიანს.

ამ ქმედებით ნ-----ემ ჩაიდინა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 19,177-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ა“, მესამე ნაწილის „ა“ და „გ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაული.

2. მტკიცებულებათა ერთობლიობა და სამართლებრივი შეფასება:

საქართველოს კონსტიტუციის 21-ე მუხლის თანახმად, საკუთრება ხელშეუვალია. სისხლის სამართლის კოდექსით საკუთრების უფლება დაცულია ნებისმიერი მართლსაწინააღმდეგო ქმედებისაგან. ადამიანს უფლება აქვს თავისი შეხედულებისამებრ განკარგოს მისი ქონება. საკუთრების წინააღმდეგ მიმართული დანაშაულისათვის მნიშვნელოვანია, რომ დანაშაულის საგანი ეკუთვნოდეს სხვას, რომ ის არის სხვის (მართლზომიერ) მფლობელობაში.

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსი პასუხისმგებლობას აწესებს ისეთი მართლსაწინააღმდეგო და ბრალეული ქმედებისათვის როგორიცაა ქურდობა (საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლი) ქურდობად ითვლება სხვისი მოძრავი ნივთის ფარული დაუფლება მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით. დაუფლება არის პირის მიერ მესაკუთრისათვის ან მფლობელისათვის ხელმიუწვდომელ (უცნობ) ადგილას ნივთის გადატანის (გადაადგილების) ან სხვა ნებისმიერი გზით მისი (ნივთი) ფლობის, სარგებლობის და განკარგვის პრაქტიკული შესაძლებლობის მართლსაწინააღმდეგოდ წართმევა და მოპოვება.

სასამართლო განმარტავს, რომ ქმედების საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლით დაკვალიფიცირებისათვის, საჭიროა დადგინდეს მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზანი და სხვისი მოძრავი ნივთის ფარული დაუფლების ფაქტი.

სხვისი მოძრავი ნივთის დაუფლება ფარულად ნიშნავს იმას, რომ დაუფლება ჩადენილია მესაკუთრის, მფლობელის ან სხვა პირთა ქურდობის ადგილზე არ ყოფნის დროს. ფარულად შეიძლება ჩაითვალოს ისეთი ქმედება, როცა დაუფლება

ხდება მესაკუთრის, მფლობელის ან სხვა პირთა ყოფნის ადგილზე, მაგრამ მათთვის შეუმჩნევლად.

ქურდობის დროს საკსებით შესაძლებელია მესაკუთრე, მფლობელი ან სხვა პირი ხედავდეს ნივთის დაუფლებას, მაგრამ კვალიფიკაციისათვის მთავარია ის, რომ ქურდს შეგნებული ჰქონდეს მისი ქმედების ფარულობა. ანუ ქურდი უნდა ფიქრობდეს, რომ ის მოქმედებს შეუმჩნევლად, ფარულად.

ობიექტური მხრივ ქურდობა გამოიხატება სხვისი მოძრავი ნივთის ფარულ დაუფლებაში. ქურდობა დამთავრებულად ითვლება იმ მომენტიდან, როცა პირი რეალურად დაუფლებულია სხვის მოძრავ ნივთს და აქვს შესაძლებლობა ისარგებლოს ამ ნივთით ან განკარგოს იგი თავისი შეხედულებისამებრ.

სუბიექტური მხრივ ქურდობა შეიძლება ჩადენილ იქნეს, მხოლოდ პირდაპირი განზრახვით.

რაც შეეხება, ქურდობის ობიექტს, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ გვარეობითი ობიექტი არის საკუთრება, ხოლო უშუალო ობიექტი არის მესაკუთრის ან მფლობელის მიერ ნივთის მიმართ მისი უფლებების განხორციელების პრაქტიკული შესაძლებლობა. ანუ საუბარია ნივთის პრაქტიკულად ფლობის, სარგებლობის და განკარგვის პრაქტიკულ შესაძლებლობაზე, რომელიც ისპობა ან დროებით პარალიზდება ქურდობის ჩადენისას.

აღნიშნული დანაშაულის ამსრულებელი შეიძლება იყოს ყოველი შერაცხადი 14 წელს მიღწეული პირი.

საქართველოს სსკ-ს მე-19 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, დანაშაულის მცდელობად ითვლება განზრახი ქმედება, რომელიც თუმცა უშუალოდ მიმართული იყო დანაშაულის ჩასადენად, მაგრამ დანაშაული ბოლომდე არ იქნა მიყვანილი. იმის გათვალისწინებით, რომ ნ-----ე ფაქტობრივად ვერ დაეუფლა კ-----ის კუთვნილ ნივთებს მისგან დამოუკიდებელი მიზეზების გამო (შეჩერებული იქნა შსს რუსთავის საქალაქო სამმართველოს პოლიციის მე-2 განყოფილების გამომძიებლების მიერ), შესაბამისად მისი ქმედება უნდა დაკვალიფიცირდეს როგორც დაუმთავრებელი დანაშაული მე-19 მუხლზე მითითებით.

აღნიშნულ დანაშაულს (სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლს) გააჩნია მაკვალიფიცირებელი ნიშანები: ქურდობა, რამაც მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია, იმისათვის, რომ ქურდობას მიეცეს სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის "ა" პუნქტის კვალიფიკაცია უნდა დადგინდეს ქურდობისას ადგილი ჰქონდა თუ არა მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებას. სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლის შენიშვნის თანახმად, საკუთრების წინააღმდეგ მიმართულ დანაშაულთა თავში მნიშვნელოვან ზიანად ითვლება ნივთის (ნივთების) ღირებულება 150 ლარის ზევით. მოცემულ შემთხვევაში დანაშაულებრივი ქმედების დასრულების შემთხვევაში დაზარალებულს მიადგებოდა 1150 ლარის

ოდენობის მნიშვნელოვან ქონებრივ ზიანი.

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის მიხედვით დამამძიმებელ გარემოებად ითვლება ქურდობა, ჩადენილი წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფის მიერ.

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 27-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად დანაშაული ჯგუფის მიერ წინასწარი შეთანხმებითაა ჩადენილი, თუ მის განხორციელებაში მონაწილენი წინასწარ შეკავშირდნენ დანაშაულის ერთობლივად ჩასადენად.

წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფის მიერ ქონების დაუფლების ცნებაში იგულისხმება ქურდობა, რომელშიც მონაწილეობს ორი ან მეტი პირი, წინასწარ შეთანხმებული ქურდობის ჩასადენად, მასში არ იგულისხმება ამსრულებლისათვის ხელის შეწყობა, დანაშაულის ჩადენის საშუალებათა შოვნა, ასევე საცავში მატერიალურ ფასეულობათა ადგილსამყოფლის შესახებ ცნობების მიწოდება.

ქურდობის მაკვალიფიცირებელ გარემოებას წარმოადგენს ასევე ქურდობა ბინაში უკანონო შეღწევით (177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტი). შეღწევა უკანონოა, თუ იგი ხორციელდება დადგენილი აკრძალვის მიუხედავად, იმ პირის მიერ, რომელსაც ამის უფლება არ აქვს.

იმისათვის, რომ დამნაშავის მოქმედება სისხლის სამართლის კოდექსის 117-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით დაკვალიფიცირდეს, აუცილებელია გაირკვეს, თუ რა მიზნით აღმოჩნდა პირი სხვის ბინაში და როდის წარმოიშვა ქონების დაუფლების განზრახვა.

მოცემულ შემთხვევაში, საქმის მასალებით დადგინდა, რომ 2017 წლის 06 სექტემბერს, დაახლოებით 04:00 საათზე, ღობეზე გადამრომის გზით ნ-----მა, ბ-----ემ და ნ-----ემ შეაღწიეს ქ-----ში მდებარე კ-----ის საცხოვრებელი სახლის ეზოში და სარდაფის ფანჯრის დაზიანების გზით შევიდნენ საცხოვრებელ სახლში, სადაც ნ-----მა, ბ-----ემ და ნ-----ემ წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფურად მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით სცადეს ფარულად დაუფლებოდნენ კ-----ის კუთვნილ ელექტრო სათიბელას, გენერატორს, „კერხერის“ ფირმის სარეცხ აპარატს, ვენახის შესაწამლ აპარატს, ნავთის გამათბობელს, ლითონის ფირფიტას და ერთ ცალ ლითონის ქვას, თუმცა ისინი ადგილზე - ქ-----ის მდებარე ტერიტორიაზე იქნენ შეჩერებულნი შსს რუსთავის საქალაქო სამმართველოს პოლიციის მე-2 განყოფილების გამომძიებლების მიერ.

სასამართლო სხდომაზე მტკიცებულებები არ გამოკვლეულა, ვინაიდან ისინი მხარეებს არ გაუხდიათ სადავოდ და საქართველოს სსსკ-ის 73-ე მუხლის „დ“

პუნქტის თანახმად, მათ მიენიჭათ პრეიუდიციული მნიშვნელობა.

სასამართლო მიუთითებს, რომ ადამიანის უფლებათა ევროპულ სასამართლოს მრავალჯერ აქვს აღნიშნული, რომ ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლი იცავს პირის უფლებას სამართლიან სასამართლო განხილვაზე, აღნიშნული მუხლი არ ადგენს მტკიცებულებათა დასაშვებობის წესებს. ეს უკანასკნელი შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობის პრეროგატივაა, ხოლო ევროპული სასამართლოს ფუნქციაა მთლიანობაში სამართალწარმოების სამართლიანობის შეფასება (იხ. საქმე ფრამკინი რუსეთის წინააღმდეგ (*Frumkin v. Russia*), განაცხადი no. 74568/12, ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს 2016 წლის 5 იანვრის გადაწყვეტილების პუნქტი 159). ამასთან, ევროპული სასამართლო მიიჩნევს, რომ შიდასახელმწიფოებრივი სასამართლო უკეთეს პოზიციაშია, ევროპულ სასამართლოსთან შედარებით, რათა შეაფასოს მტკიცებულება, დაადგინოს ფაქტები, ან განმარტოს შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობა (ბულიჩევი რუსეთის წინააღმდეგ (*Bulychev v. Russia*), განაცხადი no. 24086/04, ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს 2010 წლის 8 აპრილის გადაწყვეტილების პუნქტი 32).

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 73-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის თანახმად, გამოკვლევის გარეშე მტკიცებულებად მიიღება ნებისმიერი გარემოება თუ ფაქტი, რომელზედაც მხარეები შეთანხმდებიან. ამავე კოდექსის 82-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, „გამამტყუნებელი განაჩენით პირის დამნაშავედ ცნობისათვის საჭიროა გონივრულ ეჭვს მიღმა არსებულ შეთანხმებულ მტკიცებულებათა ერთობლიობა“. ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლის თანახმად, ყოველი ადამიანი აღჭურვილია საქმის სამართლიანი განხილვის უფლებით. ადამიანის ამ ფუნდამენტური უფლების არსი თავის თავში გულისხმობს სასამართლოს მიერ პირის მსჯავრდებას, ან წარდგენილ ბრალდებაში გამართლებას უტყუარი და საკმარისი მტკიცებულებების საფუძველზე. მტკიცებულებათა შეფასების პროცესში სასამართლო „გონივრულ ეჭვს მიღმა“ სტანდარტით ხელმძღვანელობს (*Ireland v. The United Kingdom*, § 161).

სასამართლომ ყოველმხრივ, სრულად და ობიექტურად შეისწავლა და გაანალიზა რა სასამართლოს მიერ გამოკვლევის გარეშე მიღებული, პრეიუდიციული მნიშვნელობის მქონე მტკიცებულებები, შეაფასა თითოეული მათგანი სისხლის სამართლის საქმესთან მათი რელევანტურობის, დასაშვებობისა და უტყუარობის თვალსაზრისით მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ აღნიშნული ეჭვის გამომრიცხავი, აშკარა და დამაჯერებელი მტკიცებულებების ერთობლიობით სახეზეა გონივრულ ეჭვს მიღმა არსებულ, შეთანხმებულ მტკიცებულებათა (მოწმეების: ზ-----ს, ნ-----ის, კ-----ის, ბ-----ის, ნ-----ის, ნ-----ის პირადი ჩხრეკის ოქმი, ნ-----ის პირადი ჩხრეკის ოქმი, ბ-----ის პირადი ჩხრეკის ოქმი, შემთხვევის ადგილის

დათვალიერების ოქმი თანდართული ფოტომასალით, სუნის ნიმუშის აღების ოქმები ნ-----ისგან, ბ-----ისგან და ნ-----ისგან, ელექტროსათიბელას ამოცნობის ოქმი, გენერატორის ამოცნობის ოქმი, „კერხერის“ ფირმის სარეცხი აპარატის ამოცნობის ოქმი, ამოღებული ნივთიერი მტკიცებულებები და საქმეზე შეკრებილ სხვა მტკიცებულებათა ერთობლიობა) ერთობლიობა ნ-----ის დამნაშავედ ცნობისა და მის მიმართ გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანისათვის.

გაეროს ბავშვის უფლებათა კომიტეტის ზოგადი კომენტარი N10 მართლმსაჯულების სისტემაში ბავშვის უფლებების შესახებ 42-ე პუნქტის თანახმად, ბავშვს, რომელმაც სავარაუდოდ დაარღვია სისხლის სამართლის კანონმდებლობა, წაყენებულ ბრალდებებში მისი დამნაშავედ ცნობა შესაძლებელია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოცემული ბრალდებების დამტკიცება ხდება გონივრულ ეჭვის ფარგლების მიღმა.

სასამართლომ განიხილა რა სისხლის სამართლის საქმე, შეაფასა საქმეში არსებული ყველა მტკიცებულება საქმესთან მათი რელევანტურობის, დასაშვებობისა და უტყუარობის თვალსაზრისით და დადასტურებულად მიიჩნია, რომ ნ-----ეს მის მიერ განხორციელებული ქმედებით - გაცნობიერებული ჰქონდა, რომ მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით დასაუფლებელი ნივთები წარმოადგენდა სხვის საკუთრებას, სურდა მისი დაუფლება და დაზარალებულის ნების საწინააღმდეგოდ, ბინაში უკანონო შეღწევით, წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფურად სცადა ქურდობა, მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით, რამაც მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია, რითაც ჩაიდინა დანაშაული გათვალისწინებული საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 19,177-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ა“, მესამე ნაწილის „ა“ და „გ“ ქ/პუნქტით.

წარმოდგენილი მტკიცებულებებით ბრალდების მხარემ გონივრულ ეჭვს მიღმა დაამტკიცა ნ-----ის ბრალეულობა წარდგენილ ბრალდებაში. მოცემულ საქმეზე მტკიცებულებათა ერთობლიობა თანხვედრილია ერთმანეთთან დამაჯერებელია და აშკარად უთითებს ნ-----ის მიერ დანაშაულის ჩადენაზე, რის გამოც ბრალდებულის მიმართ გამოტანილ უნდა იქნეს გამამტყუნებელი განაჩენი და იგი ამ კვალიფიკაციით უნდა იქნეს ცნობილი დამნაშავედ.

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 259-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად სასამართლოს განაჩენი დასაბუთებულია, თუ ის ემყარება ეჭვის გამომრიცხავ მტკიცებულებათა ერთობლიობას. განაჩენში ჩამოყალიბებული ყველა დასკვნა და გადაწყვეტილება დასაბუთებული უნდა იყოს.

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 82-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, „გამამტყუნებელი განაჩენით პირის დამნაშავედ ცნობისათვის საჭიროა გონივრულ ეჭვს მიღმა არსებულ შეთანხმებულ მტკიცებულებათა

ერთობლიობა“.

3. პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი და დამამძიმებელი გარემოებები:

6-----ის შემამსუბუქებელი გარემოებაა ის, რომ მართლსაწინააღმდეგო ქმედების ჩადენისას იგი იყო არასრულწლოვანი, ასევე იგი აღიარებს და ინანიებს ჩადენილ დანაშაულს, ინდივიდუალური შეფასების ანგარიშის მიხედვით, არასრულწლოვნის ოჯახს არ აქვს საკუთარი საცხოვრებელი, თუმცა წლების განმავლობაში სტაბილურად ცხოვრობენ ქირით. არასრულწლოვანს მიღებული აქვს არასრული საშუალო განათლება. მართალია ის შემდგომი განათლების მიღების, პროფესიის შეძენის ან დასაქმების სურვილს ამ ეტაპზე არ ამჟღავნებს, თუმცა განათლების ქონა წარმოადგენს მის ერთ-ერთ ძლიერ მხარეს, რადგან მიღებული ცოდნის ბაზაზე მოტივაციის არსებობის შემთხვევაში შესაძლებლობა ექნება გაიღრმავოს ცოდნა ან შეიძინოს პროფესია. არასრულწლოვანს შეუძლია დადებითი ურთიერთობის დამყარება როგორც თანატოლებთან, ასევე თავისზე უფროსებთან. ჰყავს ანტისოციალური ქცევის მეგობრები, რომლებთან ერთადაც განახორციელა მართლსაწინააღმდეგო ქმედება, ასევე მისი მეგობრების გარკვეული ნაწილი იმყოფებოდა სასჯელაღსრულების დაწესებულებაში. არასრულწლოვანს აქვს დელიქტენტური ქცევის მქონე მეგობრების მიმღებლობა. ბრალდებულს ფიზიკური და ფსიქო-ემოციური ჯანმრთელობის მდგომარეობის პრობლემები არ აღენიშნება. მართალია სტრესის დაძლევის უნარ-ჩვევები ნაკლებად აქვს განვითარებული, მაგრამ სურვილის შემთხვევაში შეუძლია საკუთარი ქცევის შედეგების წინასწარი გააზრება, რაც შესაძლოა დაეხმაროს მას არასასურველი ქცევის პრევენციაში. არასრულწლოვანის საუკეთესო ინტერესებიდან გამომდინარე გამოკვეთილი რისკების, საჭიროებების და დამცავი ფაქტორების გათვალისწინებით, რეკომენდირებულია ნუგზართან მუშაობის პროცესში შესაბამისი სპეციალისტის ჩართულობა დელიქტენტური ქცევის პრევენციის და დანაშაულის გაცნობიერების მიმართულებით.

4. სასჯელის გამოყენების დასაბუთება:

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 259-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებას და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს.

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, სასჯელის დანიშვნის დროს სასამართლო ითვალისწინებს დამნაშავის პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელ და დამამძიმებელ გარემოებებს, კერძოდ, დანაშაულის მოტივსა და მიზანს, ქმედებაში გამოვლენილ მართლსაწინააღმდეგო ნებას, მოვალეობათა დარღვევის ხასიათსა და ზომას, ქმედების განხორციელების სახეს, ხერხსა და მართლსაწინააღმდეგო შედეგს,

დამნაშავის წარსულ ცხოვრებას, პირად და ეკონომიკურ პირობებს, ყოფაქცევას ქმედების შემდეგ. შესაბამისად, სასამართლო დამნაშავეს სამართლიან სასჯელს დაუნიშნავს სისხლის სამართლის კოდექსის კერძო ნაწილის შესაბამისი მუხლით დადგენილ ფარგლებში და ამავე კოდექსის ზოგადი ნაწილის დებულებათა გათვალისწინებით. სასჯელის უფრო მკაცრი სახე შეიძლება დაინიშნოს მხოლოდ მაშინ, როდესაც ნაკლებად მკაცრი სახის სასჯელი ვერ უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნის განხორციელებას. მოცემულ შემთხვევაში, სასჯელის კონკრეტული სახისა და ზომის განსაზღვრისას სასამართლო ყურადღებას მიაქცევს სასჯელის შემსუბუქების კუთხით იმ გარემოებას, რომ მართლსაწინააღმდეგო ქმედების ჩადენისას იგი იყო არასრულწლოვანი, იგი აღიარებს და ინანიებს ჩადენილ დანაშაულს.

გაეროს ბავშვთა უფლებათა კონვენციის მე-3 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად: "ბავშვის მიმართ ნებისმიერ ქმედებათა განხორციელებისას, მიუხედავად იმისა, თუ ვინ არის მათი განმახორციელებელი, - სახელმწიფო თუ კერძო დაწესებულებები, რომლებიც მუშაობენ სოციალური უზრუნველყოფის საკითხებზე, სასამართლოები, ადმინისტრაციული თუ საკანონმდებლო ორგანოები - უპირველესი ყურადღება ეთმობა ბავშვის ინტერესების დაცვის უკეთ უზრუნველყოფას."

"გაეროს მინიმალური სტანდარტული წესები არასრულწლოვნათა მიმართ მართლმსაჯულების განხორციელების შესახებ" (პეკინურ წესები) მე-17 მუხლის "ა", "ბ", "გ", "დ" ქვეპუნქტების თანახმად, რომელიც სახელმძღვანელო პრინციპია სასამართლო განხილვისას და გადაწყვეტილების გამოტანისას, ზემოქმედების ზომა ყოველთვის უნდა იყოს არა მარტო სამართალდარღვევის სიმძიმისა და გარემოებების პროპორციული, არამედ ასევე არასრულწლოვანის მდგომარეობის და მოთხოვნების, ასევე საზოგადოების მოთხოვნების პროპორციული, არასრულწლოვანის პირადი თავისუფლების შეზღუდვა შეიძლება გამოყენებულ იქნეს მხოლოდ დაწვრილებით განხილვის შემდეგ და უნდა შემოიფარგლოს შესაძლო მინიმუმით, პირადი თავისუფლების შეზღუდვა არ გამოიყენება, თუ არასრულწლოვანს არ ასამართლებენ სერიოზული ქმედებისათვის სხვა პირის მიმართ ძალადობით ან სხვა სერიოზული სამართალდარღვევის არაერთგვარადი ჩადენისათვის და თუ არ არსებობს სხვა შესაბამისი ზემოქმედების ზომა, არასრულწლოვანის კეთილდღეობა არის გადამწყვეტი ფაქტორი მისი საქმის განხილვისას.

ბავშვის უფლებათა კონვენცია ითვალისწინებს, რომ ბავშვის მიმართ ნებისმიერ ქმედებათა განხორციელებისას უპირველესი ყურადღება ეთმობა ბავშვის საუკეთესო ინტერესების დაცვის უკეთ უზრუნველყოფას, პროპორციული პრინციპის შესაბამისად, არასრულწლოვანის მიერ ჩადენილ დანაშაულზე რეაგირება ყოველთვის უნდა იყოს არამარტო დანაშაულის ვითარებისა და სიმძიმის პროპორციული, არამედ ბავშვის ასაკის, ნაკლები ბრალეულობის, ბავშვის მდგომარეობისა და საჭიროებებისას, ასევე საზოგადოების სხვადასხვა

გრძელვადიანი საჭიროების პროპორციულიც, სასჯელის შეფარდების მიზანი უნდა იყოს რეინტეგრაცია, იგი უნდა იყოს კონსტრუქციული და არა სადამსჯელო ხასიათის, საპატიმრო სასჯელთა გამოყენება უნდა მოხდეს უკიდურესი ზომის სახით და რაც შეიძლება შესაფერისი ხანმოკლე ვადით.

არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის 75-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, არასრულწლოვნისთვის სასჯელის დანიშვნისას მოსამართლე, პირველ რიგში, ითვალისწინებს მის საუკეთესო ინტერესებს და ინდივიდუალური შეფასების ანგარიშს.

არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის 76-ე მუხლის თანახმად მოსამართლე უფლებამოსილია არასრულწლოვანს დაუნიშნოს კანონით გათვალისწინებულ ზღვარზე ნაკლები ან სხვა, უფრო მსუბუქი სასჯელი, თუ მის მიმართ წარსულში გამამტყუნებელი განაჩენი გამოტანილი არ ყოფილა და არსებობს შემამსუბუქებელ გარემოებათა ერთობლიობა, რის გამოც მიზანშეწონილია კანონით გათვალისწინებულზე უფრო მსუბუქი სასჯელის დანიშვნა.

არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის 74-ე მუხლის თანახმად თუ არასრულწლოვანმა, რომელიც განზრახი დანაშაულისათვის მსჯავრდებული არ ყოფილა, ნაკლებად მძიმე ან მძიმე დანაშაული ჩაიდინა, სასამართლო უფლებამოსილია დაადგინოს, რომ დანიშნული სასჯელი პირობით მსჯავრად ჩაითვალოს. პირობითი მსჯავრის ეფექტურობასა და შემაკავებელ ხასიათზე მსჯელობისას გასათვალისწინებელია არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის 77-ე მუხლის დებულებები: კერძოდ, არასრულწლოვნის მიერ პირობითი მსჯავრის შესრულებისთვის თავის არიდებისას სასამართლოს იღებს გადაწყვეტილებას პირობითი მსჯავრის უცვლელად დატოვების ან შეცვლის შესახებ. ასევე, თუ პირობითი მსჯავრის მოხდის პერიოდში არასრულწლოვანმა ნაკლებად მძიმე ან გაუფრთხილებლობითი მძიმე დანაშაული ჩაიდინა, სასამართლო წყვეტს პირობითი მსჯავრის ძალაში დატოვების საკითხს, ხოლო არასრულწლოვნის მიერ განზრახი მძიმე ან განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულის ჩადენის შემთხვევაში მოსამართლეს გამოაქვს გადაწყვეტილება სასჯელად თავისუფლების აღკვეთის დანიშვნის შესახებ.

სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს სასჯელის სამართლიანობის სწორად განსაზღვრის აუცილებლობაზე და აღნიშნავს, რომ სასჯელი აუცილებელი და პროპორციული უნდა იყოს ჩადენილი ქმედებისათვის, რათა გაცნობიერებული იქნეს დანაშაულის საფრთხე და ბრალდებულის პიროვნება.

საქართველოს იუსტიციის მინისტრის არასრულწლოვნის მიმართ განრიდების გამოყენების წესისა და მხარეთა შორის გასაფორმებელი ხელშეკრულების ძირითადი პირობების დამტკიცების თაობაზე 2016 წლის 1 თებერვლის №120 ბრძანების თანახმად, არასრულწლოვნის საუკეთესო ინტერესების, აგრეთვე

ყველაზე მსუბუქი საშუალებისა და ალტერნატიული ზომის პრიორიტეტულობის პრინციპიდან გამომდინარე, არასრულწლოვნის მიმართ, რომლის შესახებაც არსებობს დასაბუთებული ვარაუდი, რომ მან ნაკლებად მძიმე ან მძიმე დანაშაული ჩაიდინა, პირველ რიგში, განიხილება განრიდების შესაძლებლობა. პროკურორი იღებს გადაწყვეტილებას განრიდების შესახებ, თუ არასრულწლოვნის მიერ ახალი დანაშაულის ჩადენის თავიდან ასაცილებლად და მისი რესოციალიზაცია-რეაბილიტაციისთვის აუცილებელი არ არის სისხლისსამართლებრივი დევნა და თუ არასრულწლოვნის საუკეთესო ინტერესები, რომლებიც სისხლის სამართლებრივი დევნით შეილახება, აღემატება იმ სხვა საზოგადოებრივ ინტერესებს, რომლებიც არასრულწლოვნის მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნის შედეგად იქნებოდა დაცული. ამავე ბრძანების თანახმად, პროკურორი ითვალისწინებს დაზარალებულის პოზიციას, თუმცა მისი უარი განრიდების პროცესის დაწყებაზე ან/და მედიაციაში მონაწილეობაზე არ აბრკოლებს განრიდების პროცესს.

არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის მე-40-ე მუხლი ადგენს განრიდების გამოყენების წინაპირობებს, რა დროსაც განრიდების გამოყენება შესაძლებელია მუხლში მითითებულ გარემოებათა ერთობლიობისას.

იმის გათვალისწინებით, რომ ბრალდებულის მიმართ დაწყებული იყო განრიდების პროცესი, რომელიც შეწყდა იმ საფუძვლით, რომ მან დაარღვია განრიდების პირობები საქმე ხელახალი განრიდების პროცესის დასაწყებად, არ გაეგზავნა ბრალდების მხარეს.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სასამართლოს მიაჩნია, რომ ნ-----ეს სისხლის სამართლის კოდექსის 39-ე მუხლით და არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის 65-ე მუხლით გათვალისწინებული სასჯელის მიზნების მიღწევისთვის, რომლის მიზანია არასრულწლოვნის რესოციალიზაცია-რეაბილიტაცია და ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება, უნდა განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 04 წლის ვადით რაც არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის 73-ე მუხლის მესამე ნაწილის საფუძველზე შეუმცირდეს 1/4-ით და განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 3 (სამი) წლის ვადით. არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის 76-ე მუხლის თანახმად ნ-----ეს საბოლოოდ განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 02 (ორი) წლის ვადით, რაც არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის 74-ე მუხლის თანახმად უნდა ჩაეთვალოს პირობითად და გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდეს 02 (ორი) წელი.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 20-21-ე, 81-ე, 182-ე, 209-216-ე, 258-260-ე, 268-ე-274-ე, 277-ე, 279-ე, 280-281-ე, 292-293-ე მუხლებით, არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსით

და ა დ გ ი ნ ა:

1. ნ-----ე ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 19,177-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“ და „გ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 04 (ოთხი) წლის ვადით, რაც არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის 73-ე მუხლის მესამე ნაწილის საფუძველზე შეუმცირდეს 1/4-ით და განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 03 (სამი) წლის ვადით. არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის 76-ე მუხლის თანახმად ნ-----ეს საბოლოოდ განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 02 (ორი) წლის ვადით, რაც არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის 74-ე მუხლის თანახმად ჩაეთვალოს პირობითად და გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდეს 02 (ორი) წელი.

2. ნ-----ეს შეფარდებული აღკვეთის ღონისძიება - მშობლის მეთვალყურეობაში გადაცემა გაუქმდეს.

3. „არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულების წესისა და პრობაციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის და არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის 77-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, ნ-----ის მიმართ პირობითი მსჯავრის ნაწილში სასჯელის აღსრულება უზრუნველყოს პრობაციის ეროვნულმა სააგენტომ მსჯავრდებულის საცხოვრებელი ადგილის (იურიდიული მისამართის) მიხედვით.

4. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 65-66-ე მუხლების თანახმად, განემარტოს მსჯავრდებულს, რომ გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში, პრობაციის ბიუროს ნებართვის გარეშე არ შეიცვალოს მუდმივი ბინადრობის ადგილი.

5. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 81-ე მუხლის თანახმად, ნივთმტკიცებათა ბედი გადაწყდეს შემდეგნაირად: შემთხვევის ადგილიდან ამოღებული 05 (ხუთი) ცალი სუნის ნიმუში და მინის ნატეხები, რომელიც ინახება შსს რუსთავის საქალაქო სამმართველოს პოლიციის მე-2 განყოფილების ადმინისტრაციულ შენობაში, საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ განადგურდეს კანონით დადგენილი წესით.

შემთხვევის ადგილიდან ამოღებული საკეტი, გასაღები, ვენახის შესაწამლი აპარატი, ნავთის გამათბობელი, ლითონის ქვაბი, ლითონის ფირფიტა და პირადი ჩხრეკის დროს ამოღებული ელექტრო სათიბელა, გენერატორი და „კერხერის“ ფირმის სარეცხი აპარატი საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ დაუბრუნდეს მის კანონიერ მფლობელს.

6. განაჩენი კანონიერ ძალაში შედის გამოცხადებისთანავე და ექვემდებარება

აღსრულებას.

7. განაჩენი შეიძლება გასაჩივრდეს ერთი თვის ვადაში თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატაში, რუსთავის საქალაქო სასამართლოს მეშვეობით.

მოსამართლე

მამია ფხაკაძე